

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ІМЕНІ В.К. МАМУТОВА НАН УКРАЇНИ»

**РОЗВИТОК МАЛОГО ТА
СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА НА
ПОСТКОНФЛІКТНИХ ТЕРИТОРІЯХ
ДОНЕЦЬКОЇ І ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ:
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ**

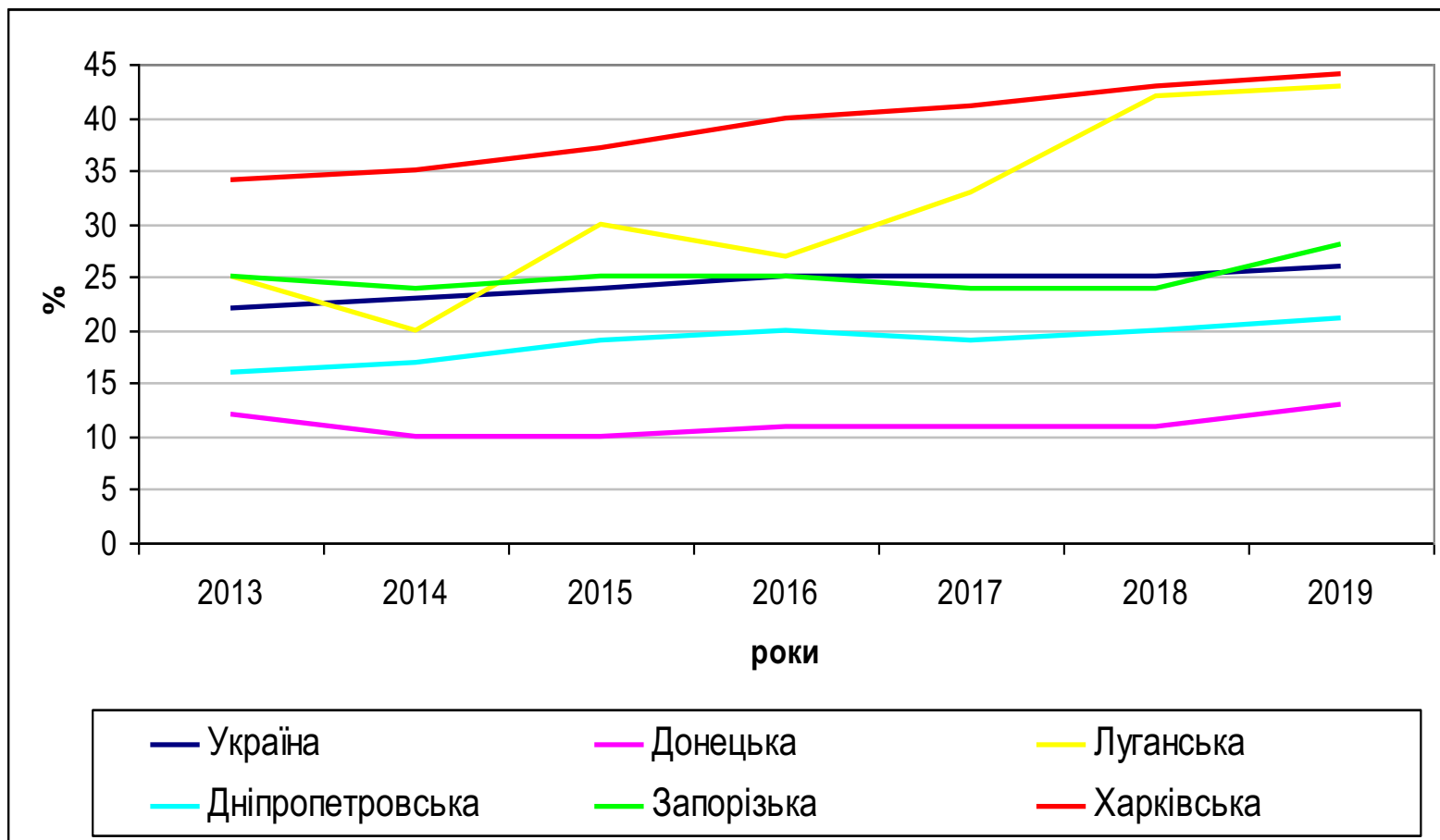
**Директор ДУ «Інститут економіко-правових
досліджень імені В.К. Мамутова НАН України»,
член-кореспондент НАН України,
член-кореспондент НАПрН України**

Володимир Анатолійович Устименко

Київ 2021 р.

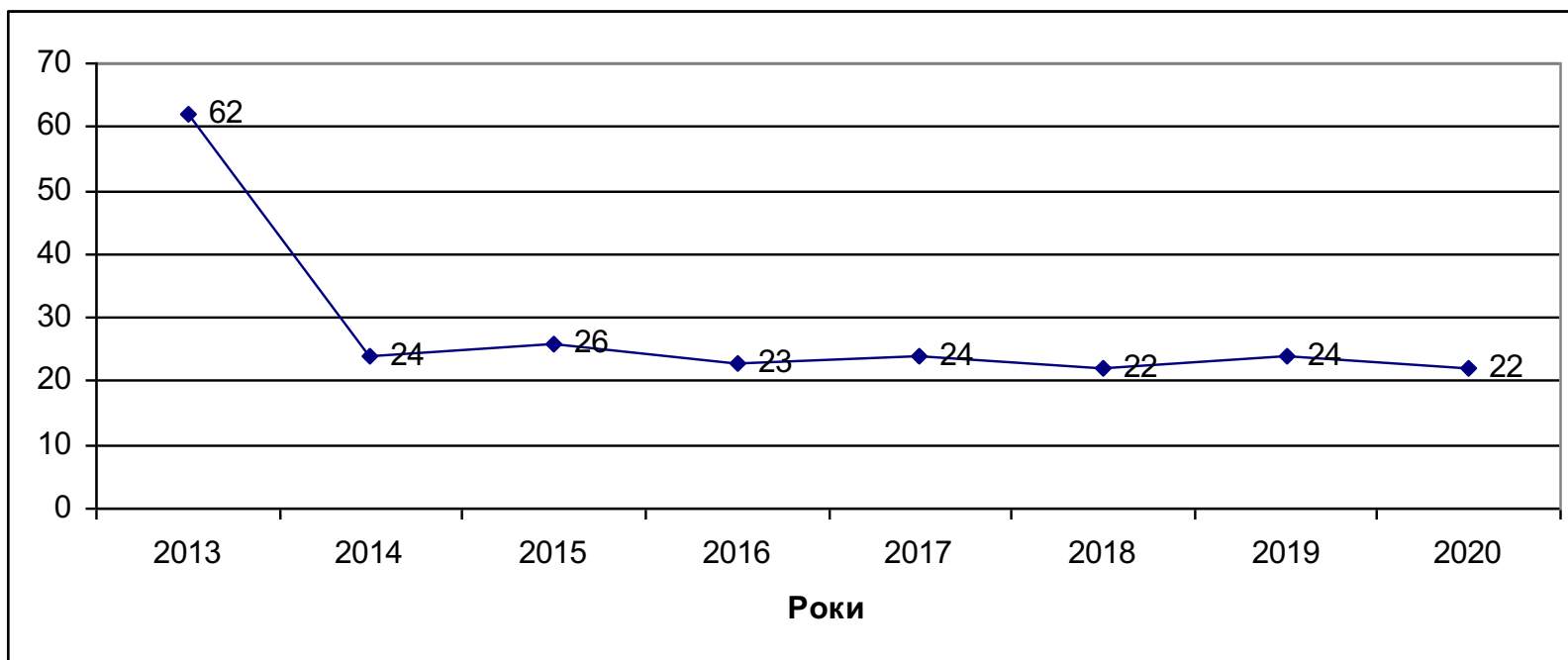
Таблиця. Основні проблеми, що мають суттєвий вплив на умови господарювання підприємців на постконфліктних територіях Донецької і Луганської областей та перешкоджають розвитку малого та середнього підприємництва (МСП) регіону

<p>Загальноукраїнські проблеми, що притаманні й іншим областям</p>	<p>Специфічні регіональні проблеми</p>
<p><i>Нестабільність та недосконалість нормативно-правового регулювання у сфері оподаткування та в цілому надмірна зарегульованість підприємницької діяльності (за даними Спілки українських підприємців, в Україні наразі є більше ніж 50 тис. НПА, що регулюють підприємницьку діяльність, частина з яких містить застарілі норми, частина регуляцій втратила актуальність)</i></p>	<p><i>Низька інвестиційна привабливість Донецької і Луганської областей через склавившийся негативний імідж постконфліктних територій регіону, внаслідок високого рівня притаманних їм воєнно-політичних та безпекових ризиків, що унеможливує довгострокове планування та значно ускладнює умови отримання кредитів на розвиток бізнесу</i></p>
<p><i>Нестача коштів для забезпечення розвитку та підтримки суб'єктів МСП</i></p>	<p><i>Розірвання коопераційних зв'язків (технологічних, виробничих, збутових, логістичних, фінансових «ланцюжків») з суб'єктами господарювання, що залишилися на тимчасово окупованій території</i></p>
<p><i>Нестабільність фінансової системи, девальвація гривні</i></p>	<p><i>Стагнація міжрегіональних коопераційних зв'язків великого, середнього і малого бізнесу</i></p>
<p><i>Висока вартість кредитних ресурсів для суб'єктів МСП, їх інституційна неготовність до отримання кредитів</i></p>	<p><i>Обмежені можливості для наймання кваліфікованих співробітників і розвитку бізнесу, внаслідок значного відтоку великої кількості економічно активного населення з постконфліктних територій регіону</i></p>
<p><i>Введення карантинних обмежень з метою запобігання поширенню COVID-19, що зумовило тимчасову зупинку або згортання діяльності значної частини суб'єктів господарювання - представників МСП</i></p>	<p><i>Менш поширена культура МСП в Донбасі, ніж у решті областей країни, через традиційне домінування великого бізнесу та відсутності підприємницької ініціативи в більшості місцевого населення</i></p>

Динаміка частки малого бізнесу (доходи) в Донецькій, Дніпропетровській, Запорізькій, Луганській та Харківській областях в 2013-2019 рр., %

Джерело: Аналіз проблем економічного розвитку Донецької та Луганської областей: Діагностичний звіт (Лютий 2021). Проект: UA2002 – Економічна трансформація Донбасу / Donbas Economic Transformation Strategy Support. К., 120 с. *Центр економічної стратегії. Офіційний сайт.* 2021. URL: <https://ces.org.ua/2021/04/UA2002-Diagnostic-report-on-the-current-state-of-Donbas-February-2021.pdf>

Динаміка кількості малих підприємств на 10 тис. осіб наявного населення у Донецькій області в 2013 – 2020 рр., од.*
*** без урахування частини тимчасово окупованої території області**

Джерело: Стратегія розвитку Донецької області на період до 2027 року : затверджена Розпорядженням голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 17.02.2020 р. № 147/5-20; Регіональна програма розвитку малого і середнього підприємництва в Донецькій області на 2021-2022 роки: затверджена Розпорядженням голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 11.01.2021 р. № 7/5-21; Державна служба статистики України

**Три типи територій, передбачені проєктом Закону України
«Про спеціальний режим інвестиційної діяльності
на територіях пріоритетного розвитку
в Донецькій і Луганській областях»**

**Соціального типу –
території громад, прилеглих до тимчасово
окупованих територій Донецької і Луганської областей,
де стимулювання потребує діяльність, пов'язана з
відновленням об'єктів соціальної, транспортної
тощо інфраструктури та житлового фонду**

**Виробничого та/або сільськогосподарського типу –
території громад, на яких стимулювання потребує:
відновлення та розвиток виробничих об'єктів
та/або об'єктів сільськогосподарського спрямування,
а також об'єкти малого та середнього підприємництва**

**Рекреаційного типу - території громад, на яких стимулювання
потребує розвиток рекреаційних об'єктів**

Доповідь закінчено.

Дякую за увагу!